

Shakespeare entre nosaltres

Cada país, cada època, cada entorn cultural, genera les seves pròpies versions de Shakespeare: d'entre els grans autors occidentals, no n'hi ha cap altre que aculli una varietat tan àmplia de relectures, versions o apropiacions. La seva obra és un espai verbal on es dibuixen, mitjançant l'únic recurs de la paraula dramatitzada (la "dialèctica dels sentiments", en termes de Josep Pla), tots els conflictes i les aspiracions de les societats i els individus que s'hi apropen. Potser la més gran de les paradoxes d'aquest llegat es troba en la seva vitalitat en forma de llibre: una obra que fou originalment pensada per a ser dita i actuada ha accedit a la universalitat en forma impresa, disseminada a través d'edicions, compilacions i traduccions fetes en els formats més diversos. Els canvis en la interpretació d'aquest corpus teatral i bibliogràfic ens parlen dels diferents moments en la mentalitat de la nostra civilització.

També ha estat així en el cas català: la presència de Shakespeare entre nosaltres ha avançat de manera paral·lela als moments de recuperació, estabilització i afermament de la nostra cultura. No hi ha hagut un sol Shakespeare a Catalunya, sinó molts. La seva petja es percep en la literatura dramàtica de creació (des de les tragèdies de Víctor Balaguer fins als experiments meta-teatral de Ramon Vinyes o Josep Palau i Fabre), en la historiografia i la reflexió literàries (des d'Anfòs Par fins a Gabriel Ferrater), i especialment en la varietat i riquesa de les traduccions de la seva obra (des de Josep Carner fins a Salvador Oliva, passant per les influents versions de Josep Maria de Sagarra). El llegat de Shakespeare va tenir el seu lloc en l'impuls renovador del Noucentisme i en la preservació de la llengua catalana durant la postguerra, així com l'ha tingut més recentment, ja en temps de democràcia.

L'exposició de fons bibliogràfics que proposem, conservats a la Biblioteca de Catalunya, ens permetrà recórrer la influència shakespeareana a la cultura catalana. Mentrestant, el cicle de recitals i conferències que se celebrarà en paral·lel explorarà, en termes més globals, alguns dels nuclis essencials de l'obra del dramaturg (el poder, les diferències de gènere, la relació entre teatre i text, el paper de la música). 400 anys després de la seva mort, Shakespeare segueix més que mai entre nosaltres.

Joan Curbet i Carme Font

Institut d'Estudis Medievals
(Universitat Autònoma de Barcelona).

Vitrina 1

Shakespeare, William. *The first folio of Shakespeare* / prepared by Charlton Hinman. London [etc.]: P. Hamlyn [etc.], cop. 1968. Top.: Ber-Fol-386
Facsimil de: *Mr. William Shakespeares comedies, histories & tragedies*. London: Isaac Iaggard, 1623

Shakespeare, William. *As you like it* / printed complete from the text of Sam. Johnson and Geo. Steevens. London: printed for, and under the direction of John Bell ..., 1788. Top.: Esp. 258-8

Balaguer, Víctor. *Las esposallas de la morta: tragedia en tres actes*. Barcelona: Biblioteca de "Lo Teatro Regional", 1894. Top.: Rull C 11/29-8.
La 1a edició és de 1872. Inspirada en Romeu i Julieta

Coma, Abelard. *Otello il moro di Valenzia: paroddia scritta in versi / música di Francisco di P. Sánchez Gabanyach*. Barcelona: Imprenta Barcelonesa, 1874. Top.: F 83-8-2870

Rossi, Ernesto. *Discurso improvisato nell'Ateneo di Barcelona* [...]. Bilbao: Librería de Eduardo Delmas, 1868. Top.: F 84-8-1205

Barallat, Celestino. *Shakespeare y Moratin ante la fosa: y traducción catalana de un cuadro de Shakespeare: memoria leída en la Real Academia de Buenas Letras en la sesión celebrada el día 1o. de diciembre de 1890*. Barcelona: Estab. Tip. de Jaime Jepús, 1896. Top.: 2000-4-C 43/2

Shakespeare, William. *Hamlet: drama en tres actes y en vers / traduït y arreglat a l'escena catòlica per G.S., Àngel Guerra*. Barcelona: Biblioteca de "La Talia Catalana", 1898. Top.: Rull C 76/17-8

Vitrina 2

Shakespeare, William. *Hamlet: príncep de Dinamarca / versió catalana de Arthur Masiera*. Barcelona: Tip. de L'Atlàntida, 1898. Top.: Rull 2109-8

Pin i Soler, Josep. *Sonets clàssics de diverses procedències* [Manuscrit]. [ant. 1904]. Top.: Ms. 4506/4

Carner, Josep. *Llibre dels poetas*. Barcelona: Fidel Giró, 1904. Top.: 2006-8-16039

Par, Anfòs. "Shakespeare". A: *XXV conferències donades a l'Associació Wagneriana: 1902-1906*. Barcelona, Associació Wagneriana, 1908. Top.: 78-8-188

Shakespeare, William. *El somni d'una nit d'estiu / traducció de Josep Carner*. Barcelona: Estampa d'E. Domenech, 1908. Top.: Rull 657-8

Shakespeare, William. *La tempesta* / traducció de Josep Carner. Barcelona: Estampa d'E. Domenech, 1910. Top.: Rull 98-8

Shakespeare, William. *Macbeth: tragedia en cinc actes* / traducció de Cebrià Montoliu. Barcelona: L'Avenç, 1907. Top.: Rull 789-8

Tirs, P.M. de; Coleridge, S.T. "Hamlet" A: *De tots colors*. Núm. IV/173 i IV/174 (1911). Top.: 05(46.71Bar)De 4

Shakespeare, William. *XXIV Sonets de Shakespeare* / traducció directa ab breus notes d'introducció per M. Morera y Galicia. Vilanova y Geltrú: Oliva, 1912. Top.: RiA-8-380

Shakespeare, William. *Lo Rei Lear* / feelment arromançada en estil de catalana prosa per Anfòs Par [...]. Barcelona: Associació Wagneriana, 1912. Top.: 2014-8-6503

Shakespeare, William. *Selecta de sonets de Shakespeare* / traducció catalana per M. Morera i Galicia. Vilanova i Geltrú: Oliva, 1913. Top.: 2008-8-2518

Par, Anfòs. *Vida de Guillem Shakespeare: segons les mellors biografies angleses y compte habut de la darrers documents desaxivats*. Barcelona: Llibreria Verdaguer, 1916. Top.: 92-4-C2/4

Farran i Mayoral, J. *La renovació del teatre: amb els assaigs El sobirà joiós (Shakespeare) i El poeta serè (Sòfocles)*. Barcelona: La Revista, 1917. Top.: A 80-8-594

Vitrina 3

Shakespeare, William. *Hamlet* / traducció de M. Morera i Galícia. Barcelona: Editorial Catalana, [1920]. Top.: F 84-8-1144

Riba, Carles. "Escolia: al marge de "Hamlet" traduït per M. Morera i Galícia. A: *La Veu de Catalunya* (24 de març de 1920). ARCA. Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona.

Morera i Galícia, Magí. *Consideracions sobre les interpretacions dels personatges de Shakespeare*. Barcelona: Escola Catalana d'Art Dramàtic, 1921. Top.: 2010-4-C 46/1

Casanovas, Francesc. [Othello] [Visual]. [19--]. Top.: XXIII Casanovas B 117

Shakespeare, William. *Els sonets de Shakespeare* / traducció completa de Carme Montoriol Puig. Barcelona: Llibreria Verdaguer, 1928. Top.: RiA-8-1119

Vilaregut, Salvador. *La novícia de Santa Clara: comèdia en tres actes, dividits en nou quadros: basada sobre l'obra de Shakespeare "Measure for measure"*. Barcelona: Llibr. Bonavía, 1928. Top.: Rull C 4/54-4

Vilaregut, Salvador. *¡Com més petita és la nou--: comèdia en tres actes, dividits en nou quadros, basada sobre l'obra de Shakespeare "Much ado about no thing".* Barcelona: Llibr. Bonavía, [1929]. Top.: Rull C 4/65-4

Par, Anfòs. *Shakespeare en la literatura española: juicios de los literatos españoles, con noticias curiosas sobre algunos de ellos [...].* Madrid: Librería General de Victoriano Suárez; Barcelona: Biblioteca Balmes, 1935. Top.: F 84-8-1176-1177

Vitrina 4

Shakespeare, William. *Otello: el moro de Venècia* [Manuscrit] / Josep Maria de Sagarra, trad. 15 de novembre del 1941. Top.: Ms. 9539

Shakespeare, William. *Al vostre gust = As you like it* [Manuscrit] / J. M. de S., trad. 26 de desembre del 1941. Top.: Ms. 9544

Shakespeare, William. *Treball d'amor perdut* [Manuscrit] / J. M. de S., trad. Maig del 1943. Top.: Ms. 9557

Shakespeare, William. *Enric IV* [Manuscrit] / J. M. de S., trad. 28 de febrer-abril del 1944. Top.: Ms. 9561-II.
Es mostra manuscrit corresponent a la segona part

Shakespeare, William. *Teatre* / traducció de Josep Maria de Sagarra. Barcelona : [s.n.], 1935. 7 vol. Top.: 2006-Fol-1587 i 2006-Fol-1589

Vitrina 5

Manent, Marià. *Poesia anglesa i nord-americana* / traducció i notes de Marià Manent. Barcelona: Editorial Alpha, 1955. Top.: 84-8-4186

Shakespeare, William. *Els sonets de Shakespeare* / Joan Triadú; estudi i selecció d'interpretacions. Barcelona: Els cinquanta-cinc, 1958. Top.: 2002-8-1281

Shakespeare, William. *Romeo i Julieta; Otel·lo; Macbeth* / traducció i prefaci per Josep Mª de Sagarra. Barcelona: Alpha, DL 1959. Top.: 84-8-2136

Pla, Josep. *El passat imperfecte*. Barcelona: Destino, 1977. Top.: 2006-8-1301

Ferrater, Gabriel. *Papers, cartes, paraules* / a cura de Joan Ferrater. Barcelona: Edicions dels Quaderns Crema, 1986. Top.: G 84-8-3420

Palau i Fabre, Josep. *El mirall embruixat*. Palma de Mallorca: Editorial Moll, 1962. Top.: P.P. 1184

Recull de versions poètiques / M. Villangómez Llobet. Eivissa: Institut d'Estudis Eivissencs, 1974. Top.: 2013-8-16015

Shakespeare, William. *La tràgica història de Håmlet, príncep de Dinamarca* / traducció directa de l'anglès, pròleg, notes i selecció bibliogràfica per Terenci Moix. Barcelona: Aymà, DL 1981. Top.: F 84-8-969

Vitrina 6

Vinyes, Ramon. *Hamlet dramaturg: obra en tres actes*. Barcelona: Millà, 1983. Top.: F 83-8-480.

Obra de 1944, inèdita fins al 1983.

Shakespeare, William. *Al vostre gust* / pròleg, traducció i notes de Salvador Oliva. [Barcelona]: TV3 Televisió de Catalunya: Vicens-Vives, 1984. Top.: 2006-8-23523

Vergés, Gerard. "William Shakespeare". A: *Tretze biografies imperfectes*. Barcelona: Destino, 1986. Top.: 2010-8-1540

Palau i Fabre, Josep. *Avui, Romeo i Julieta; seguit de El porter i el penalty* / pròleg de Julià Guillamon. Barcelona: Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona: Edicions del Mall, 1986. Top.: G 84-8-831

Palau i Fabre, Josep. *L'Alfa Romeo i Julieta; precedit per Aparició de Faust; El porter i el penalty; Els mots de Yorik*. Barcelona: Edicions 62, 1991. Top.: 2008-8-13753

Shakespeare, William. *Tots els sonets de Shakespeare* / [introducció i traducció] de Gerard Vergés. 2a. ed. Barcelona: Columna, 1994. Top.: 2001-8-10570

Shakespeare, William. *El Rei Lear* / traducció de l'anglès de Joan Sellent. Barcelona: Quaderns Crema, 2008. Top.: 2008-8-41027

Shakespeare, William. *Els sonets* / versions en prosa i en vers de Salvador Oliva. Barcelona: Edicions 62: Empúries, 2002. Top.: 2003-8-12470

Biblioteca de Catalunya

Carrer de l'Hospital, 56

08001 Barcelona

Tel. 93 270 23 00

Fax 93 270 23 04

A/e: bustia@bnc.cat

http://www.bnc.cat

De dilluns a divendres, de 9 a 20 h

Dissabtes, de 9 a 14 h

**Biblioteca
de Catalunya**

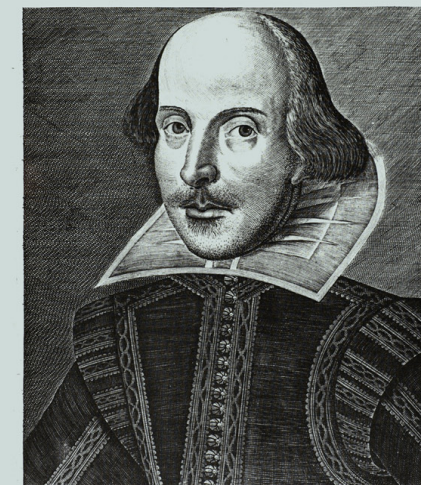
Shakespeare entre nosaltres

Del 13 d'abril al 14 de maig de 2016

MR. WILLIAM
SHAKESPEARES

COMEDIES,
HISTORIES, &
TRAGEDIES.

Published according to the True Original Copies.

LONDON
Printed by Iſaac Iaggard, and Ed. Blount. 1623.

Josep Maria de Sagarra

Biblioteca
de Catalunya

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

INSTITUT D'ESTUDIS MIEIEVALS

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

INSTITUT D'ESTUDIS MIEIEVALS